Karta pre prežitie s GNU Emacsom

pre verziu 30

V nasledujúcom texte `C-z` znamená: stlačte klávesu *Ctrl*, držte ju a súčasne stlačte klávesu '`z`'. `M-z` znamená, že súčasne s klávesou *Meta* stlačíte klávesu '`z`' (*Meta* je väčšinou označená ako *Alt*) alebo môžete použiť stlačenie klávesy *Esc* a potom '`z`'.

Spustenie Emacsu

Pre spustenie GNU Emacsu jednoducho napíšte jeho meno: `emacs`. Emacs rozdeľuje rámec na niekoľko častí: riadok menu, buffer s editovaným textom, tzv. mode line popisujúca buffer nad ňou a minibuffer v poslednom riadku.

`C-x C-c`	ukončenie Emacsu
`C-x C-f`	editovanie súboru; tento príkaz využíva minibuffer na prečítanie mena súboru; tento príkaz použite aj vtedy, ak chcete vytvoriť nový súbor zadaného mena
`C-x C-s`	uložiť súbor
`C-x k`	zatvoriť buffer
`C-g`	vo väčšine situácií: zastavenie práve vykonávanej činnosti, zrušenie zadávania príkazu a pod.
`C-x u`	obnoviť

Pohyb

`C-l`	presun aktuálneho riadku do stredu okna
`C-x b`	prepnutie do iného bufferu
`M-<`	presun na začiatok bufferu
`M->`	presun na koniec bufferu
`M-x goto-line`	presun na riadok zadaného čísla

Viac okien

`C-x 0`	odstránenie aktuálneho okna
`C-x 1`	aktuálne okno sa stane jediným oknom
`C-x 2`	rozdelenie okna horizontálne
`C-x 3`	rozdelenie okna vertikálne
`C-x o`	presun do iného okna

Regióny

Emacs definuje 'región' ako priestor medzi *značkou* a *bodom*. Značka je nastavená pomocou `C-`*space*. Bod je v mieste aktuálnej pozície kurzoru.

`M-h`	označ celý odstavec
`C-x h`	označ celý buffer

Vystrihnutie a kopírovanie

`C-w`	vystrihni región
`M-w`	skopíruj región do kill-ringu
`C-k`	vystrihni text od kurzora do konca riadku
`M-DEL`	vystrihni slovo
`C-y`	vlož späť posledný vystrihnutý text (kombinácia kláves `C-w C-y` môže byť použitá pre presuny textov)
`M-y`	nahraď naposledy vložený text predchádzajúcim vystrihnutým textom

Vyhľadávanie

`C-s`	hľadaj reťazec
`C-r`	hľadaj reťazec smerom vzad
`RET`	ukonči hľadanie
`M-C-s`	hľadaj regulárny výraz
`M-C-r`	hľadaj regulárny výraz smerom vzad

Kombináciu `C-s` alebo `C-r` môžete použiť aj na opakované hľadanie tým istým smerom.

Značky (tags)

Tabuľky značiek (tags) zaznamenávajú polohu funkcií a procedúr, globálnych premenných, dátových typov a iných. Pre vytvorenie tabuľky značiek spustite príkaz '`etags` *vstupné_súbory*' v príkazovom interprétereri.

`M-.`	nájdi definícu
`M-,`	choď tam, odkiaľ bola volaná posledná `M-.`
`M-x tags-query-replace`	spusti query-replace na všetkých súboroch zaznamenaných v tabuľke značiek.

Preklady

`M-x compile`	prelož kód v aktívnom okne
`C-c C-c`	choď na poslednú chybu prekladača, v okne prekladu
`C-x ‘`	v okne so zdrojovým textom

Dired, editor adresárov

`C-x d`	spusti Dired
`d`	označ tento súbor na zmazanie
`~`	označ všetky zálohy na zmazanie
`u`	odstráň všetky značky na zmazanie
`x`	zmaž súbory označené na zmazanie
`C`	kopíruj súbor
`g`	obnov buffer Diredu
`f`	otvorí súbor v aktuálnom riadku
`s`	prepni medzi triedením podľa abecedy a dátumu/času

Čítanie a posielanie pošty

`M-x rmail`	začni čítať poštu
`q`	skonči čítanie pošty
`h`	ukáž hlavičky
`d`	označ aktuálnu správu na zmazanie
`x`	zmaž všetky správy označené na zmazanie
`C-x m`	nová správa
`C-c C-c`	pošli správu a prepni sa do iného bufferu
`C-c C-f C-c`	presuň sa na hlavičku 'Cc', a ak neexistuje, tak ju vytvor

Rôzne

`M-q`	zarovnaj odstavec
`M-/`	doplň dynamicky predchádzajúce slovo
`C-z`	ikonizuj (preruš) Emacs
`M-x revert-buffer`	nahraď text editovaného súboru tým istým súborom z disku

Nahradzovanie

`M-%`	interaktívne hľadaj a nahradzuj
`M-C-%`	s použitím regulárnych výrazov

Možné odpovede v móde hľadania sú

`SPC`	nahraď tento výskyt; choď na ďalší
`,`	nahraď tento výskyt a skonči
`DEL`	tento výskyt nenahradzuj a choď ďalej
`!`	nahraď všetky ďalšie výskyty
`^`	späť na predchádzajúci výskyt
`RET`	skonči query-replace
`C-r`	začni rekurzívne editovanie (`M-C-c` ho skončí)

Regulárne výrazy

`.` (tečka)	ľubovoľný znak okrem znaku nového riadku
`*`	žiadne alebo viac opakovaní
`+`	jedno alebo viac opakovaní
`?`	žiadne alebo jedno opakovanie
`[...]`	označuje triedu znakov
`[^...]`	neguje triedu znakov
`\`c	uvedenie znaku, ktorý by mal inak špeciálny význam v regulárnom výraze
`...|...|...`	vyhovuje jednej z alternatív („alebo“)
`\( ... \)`	zoskupenie niekoľkých vzorkov do jedného
`\`n	to isté ako n-tá skupina
`^`	vyhovuje na začiatku riadku
`$`	vyhovuje na konci riadku
`\w`	vyhovuje znaku, ktorý môže byť súčasťou slova
`\W`	vyhovuje znaku, ktorý nemôže byť súčasťou slova
`\<`	vyhovuje na začiatku slova
`\>`	vyhovuje na konci slova
`\b`	vyhovuje medzislovným medzerám
`\B`	vyhovuje medzerám, ktoré nie sú medzislovné

Registre

`C-x r s`	ulož región do registra
`C-x r i`	vlož obsah registra do bufferu
`C-x r SPC`	ulož aktuálnu pozíciu kurzora do registra
`C-x r j`	skoč na pozíciu kurzoru uloženú v registri

Obdĺžniky

`C-x r r`	skopíruj obdĺžnik do registra
`C-x r k`	vystrihni obdĺžnik
`C-x r y`	vlož obdĺžnik
`C-x r t`	uvedenie každého riadku reťazcom
`C-x r o`	otvor obdĺžnik, posuň text vpravo
`C-x r c`	vyprázdni obdĺžnik

Príkazový interpréter

`M-x shell`	spusti príkazový interpréter v Emacsu
`M-!`	spusti príkaz príkazového interprétera
`M-|`	spusti príkaz príkazového interprétera na regióne
`C-u M-|`	filtruj región cez príkaz príkazového interprétera

Kontrola pravopisu

`M-$`	skontroluj pravopis slova pod kurzorom
`M-x ispell-region`	skontroluj pravopis všetkých slov v regióne
`M-x ispell-buffer`	skontroluj pravopis v bufferi

Mezinárodné znakové sady

`C-x RET C-\`	zvoľ a aktivuj vstupnú metódu pre aktuálny buffer
`C-\`	aktivuj alebo deaktivuj vstupnú metódu
`M-x list-input-methods`	zobraz zoznam všetkých vstupných metód
`M-x set-language-environment`	špecifikuj hlavný jazyk
`C-x RET c`	nastav kódovací systém pre nasledujúci príkaz
`M-x find-file-literally`	edituj súbor bez akýchkoľvek konverzií
`M-x list-coding-systems`	ukáž všetky kódovacie systémy
`M-x prefer-coding-system`	zvoľ preferovaný kódovací systém

Klávesové makrá

`C-x (`	začni definíciu klávesového makra
`C-x )`	ukonči definíciu klávesového makra
`C-x e`	spusti naposledy definované klávesové makro
`C-u C-x (`	pridaj do naposledy definovaného klávesového makra
`M-x name-last-kbd-macro`	pomenuj naposledy definované makro

Jednoduché nastavenie

`M-x customize`	jednoduché nastavenie

Nápoveda

Emacs dopĺňa príkazy. Ak stlačíte `M-x` *tab* alebo *space*, dostanete zoznam príkazov Emacsu.

`C-h`	nápoveda Emacsu
`C-h t`	spustí tútorial Emacsu
`C-h i`	spustí Info, prezerač dokumentácie
`C-h a`	ukáže príkazy vyhovujúce zadanému reťazcu (apropos)
`C-h k`	zobrazí dokumentáciu funkcie spustenej pomocou zadanej klávesy

Emacs pracuje v rôznych *módoch*, ktoré upravujú chovanie Emacsu pre editovaný text daného typu. Mode line obsahuje mená aktuálnych módov v zátvorkách.

`C-h m`	zobraz dokumentáciu aktuálnych módov.

Copyright © 2025 Free Software Foundation, Inc.
Pre GNU Emacs 30
Włodek Bzyl (matwb@univ.gda.pl)
Do češtiny preložil Pavel Janík (Pavel@Janik.cz)
Do slovenčiny preložil Miroslav Vaško (vasko@debian.cz)
Released under the terms of the GNU
General Public License version 3 or later.
For more Emacs documentation, and the TEX
source for this card, see the Emacs distribution,
or `https://www.gnu.org/software/emacs`